

Dorota Zembik

„Uczyńmy Europę ponownie wielką”. Co kryje się pod węgierską prezydencją w Radzie Unii Europejskiej?

„*Make Europe Great Again*”. Tak brzmi hasło przewodnie węgierskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Co właściwie ono oznacza? Czy Węgry kryją pod nim wizję Europy, w której odrzucona zostaje integracja europejska na rzecz większej suwerenności narodowej państw członkowskich? W co próbuje grać premier Viktor Orbán? Czas węgierskiej prezydencji w Radzie UE jest okresem intensywnej dyskusji, dotyczących tego, w którym kierunku powinna zmierzać Unia. Co szczególnie utrudnione jest w obliczu trwającej wojny w Ukrainie, kryzysów gospodarczych oraz nielegalnych migracji¹. Jednak na czym tak właściwie polega prezydencja w Radzie UE i co dla Budapesztu oznacza objęcie tej funkcji?

Rada Unii Europejskiej jest jedną z głównych instytucji UE, która odgrywa ważną rolę w procesie decyzyjnym tej organizacji. Jest ona miejscem spotkań ministrów rządów ze wszystkich państw członkowskich UE, którzy „spotykają się, aby omawiać, zmieniać i przyjmować akty prawne oraz koordynować politykę”². Nie należy mylić jej z Radą Europejską³ oraz Radą Europy, która nie jest podmiotem Unii Europejskiej⁴. Rada UE we współpracy z Parlamentem Europejskim uchwała i negocjuje akty prawne oraz przyjmuje roczny budżet UE, koordynuje politykę państw unijnych, zawiera umowy pomiędzy Unią a innymi państwami lub organizacjami⁵.

Rada Unii Europejskiej działa w oparciu o rotacyjną prezydencję państw członkowskich. Warto dodać, że prezydencja nie jest sprawowana przez jedną osobę, ale przez cały kraj. Prezydencja sprawia, że każde z 27 państw członkowskich znajduje się w centrum polityki na czas sześciu miesięcy. Kraje, które kolejno sprawują tę funkcję, współpracują ściśle ze sobą w grupach po trzy państwa⁶. W związku z tym, ustalone

---

¹ *Posłowie: Węgierski rząd zagraża wartościom, instytucjom i funduszom UE*, <https://www.europarl.europa.eu/news/pl/press-room/20240112IPR16780/poslowie-wegierski-rzad-zagraza-wartosciom-instytucjom-i-funduszom-ue> [dostęp: 05.09.2024].

² *Rada Unii Europejskiej*, https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/council-european-union_pl [dostęp: 05.09.2024].

³ *Rada Europejska*, https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/european-council_pl [dostęp: 05.09.2024].

⁴ *The Council of Europe: key facts*, <https://www.coe.int/en/web/portal/the-council-of-europe-key-facts> [dostęp: 05.09.2024].

⁵ *Rada Unii Europejskiej...* dz. cyt.

⁶ *Prezydencja w Radzie UE*, <https://www.consilium.europa.eu/pl/council-eu/presidency-council-eu/> [dostęp: 06.09.2024].

są długoterminowe cele i przygotowany jest wspólny program tematów i zagadnień, którymi Rada będzie się zajmować przez 18 miesięcy. Na podstawie tego programu każda z trzech grup opracowuje własny, bardziej szczegółowy program sześciomiesięczny. Obecna grupa (stan na wrzesień 2024 r.) składa się z Hiszpanii, Belgii oraz Węgier⁷.

Od 1 lipca do 31 grudnia 2024 roku prezydencję w Radzie UE sprawują Węgry. Rząd w Budapeszcie wyznaczył siedem priorytetów na czas swojej prezydencji, które skupiają się wokół trzech obszarów. Dotyczą one: rozszerzenia UE, spójności oraz polityki prorodzinnej⁸. Jako slogan wybrano hasło: „Uczyńmy Europę ponownie wielką”. Dlaczego wywołało ono tyle kontrowersji? Wskazuje się na bezpośrednie nawiązanie do kampanii prezydenckiej Donalda Trumpa z 2016 roku⁹. To odniesienie może być celową prowokacją, która miała na celu wywołanie silnych emocji u odbiorcy. Polityka prowadzona przez Trumpa jest w Europie najczęściej poddawana sporej krytyce, przez co wykorzystanie tego hasła częściowo jest postrzegane jako kontrowersyjne i przyciągające uwagę opinii publicznej¹⁰. Co więcej, używając slogan „*Make America Great Again*” („Uczyńmy Amerykę ponownie wielką”) Donald Trump chciał przekazać ideę powrotu do dawnej potęgi i znaczenia Ameryki na arenie międzynarodowej, zarówno w kontekście gospodarczym, politycznym jak i militarnym. Hasło stało się symbolem kampanii Trumpa oraz ruchu populistycznego, który skupiał wielu wyborców¹¹. Możliwe, że Viktor Orbán wykorzystując podobny zabieg co Donald Trump, chciał wyrazić sprzeciw wobec obecnych struktur Unii Europejskiej, jej biurokracji i globalistycznych trendów, wzywając do powrotu do bardziej suwerennych, narodowych interesów¹².

Węgierski premier jest postacią, której styl przywództwa wywołuje wiele dyskusji, zarówno w jego własnym kraju, jak i na arenie międzynarodowej. Viktor Orbán jest często krytykowany za autorytarne tendencje w swoim stylu zarządzania i jest oskarżany o osłabianie

---

⁷ *What does holding the presidency of the Council of the EU mean?*, <https://www.consilium.europa.eu/pl/presidency-council-eu/> [dostęp: 06.09.2024].

⁸ *Węgierska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej w 2024 roku*, <https://diplomacy.pl/wegierska-prezydencja-w-rue-2024/> [dostęp: 06.09.2024].

⁹ *Program prezydencji Węgier w Radzie Unii Europejskiej*, <https://ies.lublin.pl/komentarze/kies-1154/> [dostęp: 06.09.2024].

¹⁰ *'Make Europe Great Again': Hungary set for EU presidency*, <https://www.dw.com/en/make-europe-great-again-hungary-gears-up-for-eu-presidency/a-69429630> [dostęp: 06.09.2024].

¹¹ *MAGA movement*, <https://www.britannica.com/topic/MAGA-movement> [dostęp: 06.09.2024].

¹² *Hungary takes over rotating EU presidency*, <https://www.dw.com/en/hungary-takes-over-rotating-eu-presidency/video-69543141> [dostęp: 06.09.2024].

demokracji na Węgrzech¹³. Orbán został także poddany dużej krytyce przez państwa członkowskie Unii, po złożeniu wizyty w Moskwie 5 lipca 2024 roku. Przewodniczący Rady Europejskiej Charles Michel tak skomentował to wydarzenie: „rotacyjna prezydencja UE, którą obecnie sprawują Węgry, nie ma mandatu do współpracy z Rosją w imieniu UE”¹⁴. Co ważniejsze, przed spotkaniem z Władimirem Putinem, węgierski premier udał się z wizytą do Kijowa, aby porozmawiać z prezydentem Zeleńskim. Natomiast po podróży do Rosji, Viktor Orbán obrał sobie za cel Chińską Republikę Ludową, aby spotkać się z prezydentem Chin Xi Jinpingiem¹⁵. Nasuwa się pytanie, co swoimi działaniami próbował osiągnąć węgierski premier?

Węgierska prezydencja nie budziłaby żadnych zastrzeżeń, gdyby nie odmienne stanowisko Budapesztu wobec wojny w Ukrainie w porównaniu do innych państw unijnych. Viktor Orbán usilnie stara się balansować pomiędzy Unią a Rosją, chociaż prezentuje on prorosyjskie stanowisko we Wspólnocie i utrzymuje bliskie relacje z Putinem¹⁶. Węgry są również pierwszym krajem w historii, który stanął na czele Rady Unii Europejskiej podlegając procedurze praworządności na mocy art. 7¹⁷. Dodatkowo stanowisko Węgier wywołuje frustrację wśród innych członków UE i NATO, którzy uważają, że solidarność i wspólna reakcja są kluczowe w obliczu rosyjskiej agresji¹⁸.

Niestety coraz częściej Unia Europejska doświadcza eurosceptycyzmu oraz wzrastających nastrojów nacjonalistycznych w państwach członkowskich¹⁹. Tendencje te są napędzane różnymi czynnikami politycznymi, społecznymi czy też gospodarczymi. Jest to niebezpieczne zjawisko, które może prowadzić do dalszego podziału Europy i wpłynąć na funkcjonowanie Unii²⁰. Pod hasłem węgierskiej prezydencji kryją się ambicje, które łączą

---

¹³ Viktor Orban, Hungary's authoritarian leader and key Putin ally, calls Zelensky an 'opponent' after winning reelection, <https://edition.cnn.com/2022/04/03/europe/hungary-election-results-viktor-orban-intl/index.html> [dostęp: 06.09.2024].

¹⁴ "Jeśli naprawdę szukasz pokoju, nie podajesz dłoni krwawemu dyktatorowi". Echa wizyty Orbana w Moskwie, <https://tvn24.pl/swiat/viktor-orban-w-rosji-spotkal-sie-z-putinem-komentarze-europejskich-politykow-st7991620> [dostęp: 06.09.2024].

¹⁵ Orbán arrives in China after Putin meeting, <https://www.politico.eu/article/viktor-orban-arrive-china-vladimir-putin-meeting/> [dostęp: 06.09.2024].

¹⁶ Hungary blocks EU leaders' statement pledging support for Ukraine, <https://www.politico.eu/article/hungary-blocks-eu-leaders-statement-pledging-support-for-ukraine/> [dostęp: 06.09.2024].

¹⁷ Węgry ogłosiły priorytety, logo i hasło swojej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, <https://kurier.plus/node/5272> [dostęp: 06.09.2024].

¹⁸ Hungary's Orban urges ceasefire on Kyiv visit, <https://www.bbc.com/news/articles/c3gvrzppw54o> [dostęp: 06.09.2024].

¹⁹ Rising Euroscepticism in Europe: An Assessment, https://www.icwa.in/show_content.php?lang=1&level=3&ls_id=2495&lid=1872 [dostęp: 06.09.2024].

²⁰ A. Pleśniarska, *Integracja europejska w obliczu eurosceptycyzmu*, Zeszyty Naukowe nr 6(996), Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie 2017, p. 29-42.

eurosceptyczne podejście z próbą dominacji i zwiększenia wpływów na arenie międzynarodowej²¹. Węgry przyjęły odmienne stanowisko wobec wojny w Ukrainie i pomimo, że formalnie potępiają działania Rosji, to Viktor Orbán konsekwentnie unika sytuacji, które mogłyby mu zaszkodzić. Wielokrotnie podkreślał, że priorytetem jest ochrona węgierskich interesów narodowych, które obejmują utrzymanie dostaw rosyjskiego gazu oraz brak bezpośredniego zaangażowania się w ukraiński konflikt²². W obliczu wielu wyzwań oraz trudnej sytuacji geopolitycznej na świecie, Unia stara się umacniać współpracę pomiędzy państwami członkowskimi. Dąży do wzmacniania jedności po to, aby umożliwić ich rozwój. Unijne motto głoszące „zjednoczeni w różnorodności”²³ stanowi obecnie coraz większe wyzwanie dla Wspólnoty.

---

²¹ *Węgierska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej w 2024 roku...* dz. cyt.

²² *Perspektywy dywersyfikacji źródeł dostaw gazu ziemnego i ropy na Węgry*, <https://www.pism.pl/publikacje/perspektywy-dywersyfikacji-zrodel-dostaw-gazu-ziemnego-i-ropy-na-wegry> [dostęp: 06.09.2024].

²³ *EU motto*, https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/eu-motto_en [dostęp: 06.09.2024].

Bibliografia:

1. *EU motto*, https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/eu-motto_en
2. *'Hungary blocks EU leaders' statement pledging support for Ukraine*, <https://www.politico.eu/article/hungary-blocks-eu-leaders-statement-pledging-support-for-ukraine/>
3. *Hungary takes over rotating EU presidency*, <https://www.dw.com/en/hungary-takes-over-rotating-eu-presidency/video-69543141> [dostęp: 06.09.2024].
4. *Hungary's Orban urges ceasefire on Kyiv visit*, <https://www.bbc.com/news/articles/c3gvrzpw54o>
5. *"Jeśli naprawdę szukasz pokoju, nie podajesz dłoni krwawemu dyktatorowi". Echa wizyty Orbana w Moskwie*, <https://tvn24.pl/swiat/viktor-orban-w-rosji-spotkal-sie-z-putinem-komentarze-europejskich-politykow-st7991620>
6. *MAGA movement*, <https://www.britannica.com/topic/MAGA-movement>
7. *'Make Europe Great Again': Hungary set for EU presidency*, <https://www.dw.com/en/make-europe-great-again-hungary-gears-up-for-eu-presidency/a-69429630>
8. *Orbán arrives in China after Putin meeting*, <https://www.politico.eu/article/viktor-orban-arrive-china-vladimir-putin-meeting/>
9. *Perspektywy dywersyfikacji źródeł dostaw gazu ziemnego i ropy na Węgry*, <https://www.pism.pl/publikacje/perspektywy-dywersyfikacji-zrodel-dostaw-gazu-ziemnego-i-ropy-na-wegry>
10. Pleśniarska A., *Integracja europejska w obliczu eurosceptycyzmu*, Zeszyty Naukowe nr 6(996), Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie 2017.
11. *Posłowie: Węgierski rząd zagraża wartościom, instytucjom i funduszom UE*, <https://www.europarl.europa.eu/news/pl/press-room/20240112IPR16780/poslowie-wegierski-rzad-zagraza-wartosciom-instytucjom-i-funduszom-ue>
12. *Prezydencja w Radzie UE*, <https://www.consilium.europa.eu/pl/council-eu/presidency-council-eu/>
13. *Program prezydencji Węgier w Radzie Unii Europejskiej*, <https://ies.lublin.pl/komentarze/kies-1154/>

14. *Rada Europejska*, https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/european-council_pl
15. *Rada Unii Europejskiej*, https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/search-all-eu-institutions-and-bodies/council-european-union_pl
16. *Rising Euroscepticism in Europe: An Assessment*, https://www.icwa.in/show_content.php?lang=1&level=3&ls_id=2495&lid=1872
17. *The Council of Europe: key facts*, <https://www.coe.int/en/web/portal/the-council-of-europe-key-facts>
18. *Viktor Orban, Hungary's authoritarian leader and key Putin ally, calls Zelensky an 'opponent' after winning reelection*, <https://edition.cnn.com/2022/04/03/europe/hungary-election-results-viktor-orban-intl/index.html>
19. *Węgierska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej w 2024 roku*, <https://diplomacy.pl/wegierska-prezydencja-w-rue-2024/>
20. *Węgry ogłosiły priorytety, logo i hasło swojej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej*, <https://kurier.plus/node/5272>
21. *What does holding the presidency of the Council of the EU mean?*, <https://www.consilium.europa.eu/pl/presidency-council-eu/>